

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 298/2026-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Konkurzná a Reštrukturalizačná, v.o.s.**, Laurinská 4, Bratislava, IČO 47 245 611, zastúpenej BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Laurinská 4, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Nitre v konaniach vedených pod sp. zn. 15Cob/49/2019, sp. zn. 15Cob/66/2020 a sp. zn. 15Cob/34/2021 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cob/13/2025 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cob/34/2021 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cob/13/2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Bratislave **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cob/13/2025 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **1 000 eur**, ktoré **s ú** jej Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Bratislave **p o v i n n é** zaplatiť každý po **500 eur** do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Bratislave **s ú p o v i n n é** spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy konania **507,20 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Uznesením č. k. I. ÚS 298/2026-18 z 20. mája 2026 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručenú mu 27. februára 2026 v znení jej doplnenia z 3. marca 2026, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre v konaniach vedených pod sp. zn. 15Cob/49/2019, sp. zn. 15Cob/66/2020 a sp. zn. 15Cob/34/2021 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cob/13/2025 (ďalej spolu aj „krajské súdy“ alebo „odvolacie súdy“ a tiež ďalej aj „napadnuté konania“). Žiada tiež priznať primerané finančné zadosťučinenie 2 500 eur od Krajského súdu v Nitre a 500 eur od Krajského súdu v Bratislave a náhradu trov konania pred ústavným súdom 1 014,40 eur. Doplneným podaním doručeným ústavnému súdu 3. marca 2026 žiada prikázať krajskému súdu konať bez zbytočných prietahov.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vrátane obsahu spisu ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 81/2026 vyplýva, že 7. septembra 2017 bola na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“) proti sťažovateľke podaná žaloba o zaplatenie 4 315,21 eur z titulu náhrady škody; konanie bolo vedené pod sp. zn. 23Cb/89/2017. Okresný súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 23Cb/89/2017-127 z 10. septembra 2018, ktorým žalobu zamietol a priznal jej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na základe odvolania žalobkyne Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 15Cob/49/2019-150 z 31. januára 2020 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci okresný súd rozsudkom č. k. 23Cb/89/2017-173 zo 17. septembra 2020 žalobu opätovne zamietol a sťažovateľke priznal plnú náhradu trov konania. Po predložení veci Krajskému súdu v Nitre na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne bol pripisom z 15. decembra 2020 spis vrátený súdu prvej inštancie na vydanie opravného uznesenia (z dôvodu chýbajúceho údaju IČO právnych zástupcov sporových strán v záhlaví rozsudku, pozn.). Po novom predložení veci Krajský súd v Nitre priebežne nariad'oval a rušil termíny pojednávania (6. december 2022, 7. február 2023, 31. január 2023, 14. marec 2023), napokon sa uskutočnilo len jedno pojednávanie 18. apríla 2023. Rozsudkom č. k. 15Cob/34/2021-383 z 9. mája 2023 napokon Krajský súd v Nitre napadnutý rozsudok zmenil a sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobkyni 4 315,21 eur a náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na dovolanie sťažovateľky Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 1Obdo/61/2023 zo 16. decembra 2024 rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušil pre jeho nepreskúmateľnosť z nedostatku dôvodov (body 42 a 43 zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu) a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie v dôsledku tzv. súdnej mapy, ktorý vo veci ďalej koná pod sp. zn. 5Cob/13/2025.

3. Aktuálnej ústavnej sťažnosti predchádzala ústavná sťažnosť sťažovateľky z 1. decembra 2025, ktorú ústavný súd odmietol uznesením č. k. I. ÚS 81/2026-21 z 12. februára 2026 z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti v tejto veci bol samotný obsah ústavnej sťažnosti, z ktorého vyplynulo, že sťažovateľka namieta výslovne len postup Krajského súdu v Nitre na prietahy v napadnutých konaniach, ktoré však už v čase podania ústavnej sťažnosti boli niekoľko rokov skončené (konanie vedené pod sp. zn. 15Cob/49/2019 skončilo zrušujúcim uznesením č. k. 15Cob/49/2019-150 z 31. januára 2020, konanie sp. zn. 15Cob/66/2020 skončilo bez meritórneho vybavenia vrátením veci a sp. zn. 15Cob/34/2021 vydaním rozsudku č. k. 15Cob/34/2021-383 z 9. mája 2023) a vec sa už takmer 3 roky nachádzala na celkom inom súde a navyše sťažovateľka nežiadala posúdiť dĺžku napadnutých konaní ako celku (bod 12 odôvodnenia označeného uznesenia). Ústavný súd v bode 15 odôvodnenia označeného uznesenia tiež sťažovateľke úroveň odôvodnenia ústavnej sťažnosti vytkol a v bode 17 jej dal do pozornosti, že môže podať novú ústavnú sťažnosť po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí.

4. V novej ústavnej sťažnosti sťažovateľka v podstate opakuje celý skutkový stav veci, ktorý v jej bode 27 a 28 dopĺňa o konštatovanie, že Krajský súd v Bratislave pod sp. zn. 5Cob/13/2025, ktorý vedie odvolacie konanie 13 mesiacov, dosiaľ neurobil vo veci žiadny procesný úkon. S tvrdením, že odvolacie konanie pred Krajským súdom v Nitre a Krajským súdom v Bratislave tvorí jeden celok, oba odvolacie súdy podľa sťažovateľky spôsobili svojou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou šesť rokov (spolu 72 mesiacov) pretrvávajúce zbytočné prietahy.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Znova reprízuje početnú judikaturu ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k problematike zbytočných prietahov v súdnom konaní, sťažovateľka upriamuje pozornosť na to, že z celkovej dĺžky vedenia súdneho sporu 9 rokov predstavujú prietahy v postupe krajských súdov takmer 6 rokov. Vec nie je podľa jej názoru právne a skutkovo zložitá, lebo rozhodovanie o nároku na náhradu škody patrí medzi štandardnú agendu všeobecných súdov. Sťažovateľka svojím správaním k prietahom v konaní neprispela, hoci na jej žiadosť bolo odročené jedno pojednávanie 31. januára 2023. Zbytočné prietahy v napadnutých konaniach boli zapríčinené postupom odvolacieho súdu, ktorý po prvom predložení veci (sp. zn. 15Cob/49/2019) rozhodol o podanom odvolaní síce v primeranom čase, ale jeho závery vyplývajúce z odôvodnenia uznesenia sťažovateľka považuje za nič nehovoriace. Pri druhom predložení veci (sp. zn. 15Cob/66/2020) bola táto prípisom vrátená na opravu záhlavia rozsudku súdu prvej inštancie, čo sťažovateľka považuje za nesprávny postup. Po treťom predložení veci (sp. zn. 15Cob/34/2021) odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní viac ako po dvoch rokoch. Celé odvolacie konanie je tak nepretržite poznačené striedajúcimi sa obdobiami nečinnosti a nesústreďenej činnosti súdov druhej inštancie.

III.

Vyjadrenie krajských súdov

III.1. Vyjadrenie Krajského súdu v Nitre:

6. Krajský súd v Nitre vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr 544/2026 z 28. mája 2026 považoval ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú a navrhol jej nevyhovieť. Podľa neho k porušeniu sťažovateľkou namietaných základných práv jeho postupom nedošlo.

7. Ku konaniu sp. zn. 15Cob/49/2019 uviedol, že začalo 9. apríla 2019 a Krajský súd v Nitre zamietajúci rozsudok okresného súdu z 10. septembra 2018 uznesením z 31. januára 2020 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Vo vzťahu k tomuto konaniu Krajský súd v Nitre považuje ústavnú sťažnosť za neurčitú obdobne ako za „pomerné“ neurčitý sťažovateľka považuje právny názor vyslovený v zrušujúcom uznesení.

8. V ostatnej časti sa vyjadrenie Krajského súdu v Nitre v podstate zhoduje s jeho vyjadrením vo veci sp. zn. I. ÚS 81/2026 s tým, že druhýkrát mu vec bola predložená na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne proti rozsudku okresného súdu č. k 23C/89/2017-173 zo 17. septembra 2020 31. marca 2021 a pôvodne bola vec vedená pod sp. zn. 15Cob/66/2020, kde bol sudcom spravodajcom JUDr. Pavol Lukáč. Prípisom z 15. decembra 2020 bola vec vrátená súdu prvej inštancie na opravu záhlavia rozsudku. Súd prvej inštancie vydal 17. februára 2021 opravné uznesenie č. k. 23C/89/2017-212 a po vrátení veci krajskému súdu bol spis pridelený ako sudkyňi spravodajkyňi riadiacej predsedníčke senátu JUDr. Martine Balegovej, bol vedený pod sp. zn. 15Cob/34/2021 a bol pridelený následne členke jej senátu JUDr. Vlaste Ondrejkovej.

9. Krajský súd v Nitre ďalej podrobne opísal chronologický priebeh svojho ostatného odvolacieho konania, uvádzajúc termíny nariadených pojednávaní, ako aj dôvody na ich zrušenie a odročenie, tiež uviedol, že z dôvodu na strane právneho zástupcu žalovanej bolo odročené pojednávanie nariadené na 31. január 2023 a následne z dôvodu PN právnej zástupkyne žalobkyne pojednávanie nariadené na 17. marec 2023. Termín pojednávania určil na 18. apríl 2023 a zároveň vyzval strany sporu, aby sa v súlade s § 382 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vyjadrili k prípadnej možnej aplikácii ustanovení všeobecného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli použité (žalobkyňa sa vyjadrila 28. marca 2023 a žalovaná 12. apríla 2023, pozn.). Dňa 19. apríla 2023 bolo odvolaciemu súdu doručené oznámenie vstupu intervienta Wüsternrot poisťovňa, a.s., do konania, o čom boli strany sporu upovedomené na základe úpravy predsedníčky senátu z 20. apríla 2023 a tiež im bol oznámený termín vyhlásenia rozsudku určený na 9. máj 2023, na ktorom bolo Krajským súdom v Nitre rozhodnuté rozsudkom č. k. 15Cob/34/2021-383 z 9. mája 2023. Po účinnosti novej súdnej mapy je zo zákona kauzálny príslušný pre obchodné veci Krajský súd v Bratislave, ktorý vedie spis pod sp. zn. 5Cob/13/2025.

10. Krajský súd v Nitre tiež poukázal na nemožnosť nariaďovať termíny pojednávaní v období od 23. januára 2021 do 23. februára 2022 vzhľadom na opatrenia prijaté v súvislosti s pandémiou COVID-19.

III.2. Vyjadrenie Krajského súdu v Bratislave:

11. Krajský súd v Bratislave vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/174/2026 z 21. mája 2026 obsahujúcom aj vyjadrenie predsedníčky senátu taktiež nepovažoval ústavnú sťažnosť za dôvodnú vzhľadom na dĺžku konania vedeného odvolacím súdom (16 mesiacov) a na nevyužitie sťažnosti predsedom súdu.

12. Predsedníčka senátu Mgr. et Mgr. Miriam Plavčáková uviedla, že vec došlú krajskému súdu v Bratislave 24. januára 2025 momentálne študuje na účel stanovenia ďalšieho postupu vo veci (či možno vo veci nariadiť verejné vyhlásenie rozsudku, alebo či je možné rozhodnúť ju bez nariadenia pojednávania, alebo či je potrebné nariadiť pojednávanie), a to i vzhľadom na to, že vec už raz bola odvolacím súdom rozhodnutá (Krajským súdom v Nitre), pričom rozhodnutie odvolacieho súdu bolo na základe podaného dovolania zrušené okrem iného aj preto, že nebol dodržaný postup podľa § 382 CSP. Stanovenie ďalšieho postupu zahŕňa aj vyhodnotenie toho, či je v danom prípade opodstatnený postup podľa skôr označeného zákonného ustanovenia. Po vyhodnotení týchto otázok predpokladá termín rozhodnutia v najbližších mesiacoch. Poukázala tiež na zvýšený počet vecí v jej senáte, pričom ich prevažná časť bola tvorená postúpenými vecami z iných odvolacích súdov. Bola toho názoru, že senát 5Cob sa v namietanej veci neodôvodnenej nečinnosti nedopustil.

13. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenia krajských súdov sťažovateľke na repliku, keďže jednotlivé úkony a časové údaje sú sťažovateľke známe, sú aj objektívne overiteľné z obsahu príslušných súdnych spisov, resp. zberných spisov a zásadne neovplyvnili rozhodnutie ústavného súdu v jeho esenciálnej časti a tento potenciál by nemala ani prípadná replika.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

15. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote je založená na jej tvrdení o dlhodobej nečinnosti odvolacích súdov.

16. Účelom ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021). K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (napr. I. ÚS 32/2025, II. ÚS 10/2025, IV. ÚS 37/2025).

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

18. Ústavný súd zohľadňuje aj rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

19. Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

20. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet sporu o zaplatenie istiny s príslušenstvom tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov s ustálenou judikatúrou, čo platí aj o odvolacom konaní. V správaní sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania. Povaha veci z hľadiska jej významu pre sťažovateľku si nevyžaduje osobitný, resp. výnimočný prístup súdu z hľadiska rýchlosti jeho rozhodovania. Pre sťažovateľku ako dlžníčku má výsledok konania nepochybne význam, avšak s ohľadom na predmet sporu a výšku požadovaného plnenia nejde o typ konania obzvlášť zasahujúci do jej sféry ako právnickej osoby, či už podnikateľskej, alebo majetkovej.

21. Čo sa týka samotného postupu krajských súdov, vo vzťahu k prvým dvom napadnutým konaniam Krajského súdu v Nitre (sp. zn. 15Cob/49/2019 a sp. zn. 15Cob/66/2020) ústavný súd zotrváva na dôvodoch svojho uznesenia č. k. I. ÚS 81/2026-21 z 12. februára 2026 (body 14 a 15 odôvodnenia tohto uznesenia). Svoj postoj prehodnotil len vo vzťahu k odvolaciemu konaniu sp. zn. 15Cob/34/2021. Toto konanie prebiehalo na Krajskom súde v Nitre od 21. marca 2021 a bolo v ňom rozhodnuté rozsudkom 9. mája 2023. Doba vyše dvoch rokov trvania tohto konania by sama osebe nebola problémom, pretože odvolací súd po predchádzajúcom zrušení prvoinštančného rozsudku bol viazaný § 390 CSP, hoci po kovidovom období začal Krajský súd v Nitre konať prakticky až v decembri 2022. Problémom je však zrušenie jeho zmeňujúceho rozsudku a najmä dôvody tohto zrušenia, ktoré najvyšší súd videl v nedostatočnom odôvodnení.

22. Krajskému súdu v Bratislave, ktorý pokračuje v odvolacom konaní, bola vec doručená 24. januára 2025 v dôsledku tzv. súdnej mapy a tento podľa vyjadrenia sudkyne spravodajkyne vec študuje a termín rozhodnutia predpokladá v treťom štvrtroku 2026.

23. Nielen nečinnosť, ale aj nesústreďená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, II. ÚS 177/2024). Z predloženej chronológie je zrejmé, že vec sťažovateľa sa opakovane nachádzala na krajskom súde (k tomu bližšie bod 2, 8 a 11 tohto nálezu). V rámci odvolacích konaní sťažovateľ aj využil svoje procesné právo podaním mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a podal aj ústavnú sťažnosť. Uvedená procesná aktivita objektívne ovplyvnila časový rámec rozhodovania oboch krajských súdov, keď najmä Krajskému súdu v Nitre je v danom kontexte nutné vytknúť značne nesústreďený postup premietnutý do

kasáčného rozhodnutia najvyššieho súdu z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Vo vzťahu ku Krajskému súdu v Bratislave treba uviesť, že jeho konanie trvá viac ako jeden rok, čo sa síce javí ako doba nie neprimeraná (k tomu aj bod 18 odôvodnenia tohto nálezu a tiež napr. rozsudok ESLP z 20. 6. 2006 vo veci Obluk proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 69484/01), keby konanie v danej veci netrvalo od roku 2017 a konania na odvolacích súdoch od roku 2019. Samotná už takmer extrémna dĺžka konania tak mala byť dôvodom, aby v nej Krajský súd v Bratislave konal prednostne.

24. Z uvedeného časového rámca je zrejmé, že postup oboch odvolacích súdov v namietaných konaniach trval na Krajskom súde v Nitre niečo viac ako dva roky a na Krajskom súde v Bratislave trvá jeden a pol roka rok od dôjdenia veci, pričom nemožno konštatovať, že by sa vecou nezaoberali. Ústavný súd tak v postupe oboch krajských súdov síce nevzhliadol až tak nečinnosť, ale jeho postup treba označiť ako neefektívny, keďže zo strany najvyššieho súdu došlo ku kasácii rozsudku Krajského súdu v Nitre a postup Krajského súdu v Bratislave napriek jeho tvrdenej zaťažnosti je vzhľadom na okolnosti prípadu príliš zdĺhavý. Ústavný súd na tomto mieste dáva Krajskému súdu v Bratislave do pozornosti § 390 CSP, keďže konanie na oboch krajských súdoch napriek zmene v kauzálnej príslušnosti stále tvorí jeden celok a vec už bola raz odvolacím súdom zrušená a vrátená na ďalšie konanie, a táto skutočnosť sa nezmenila ani zrušením rozsudku Krajského súdu v Nitre najvyšším súdom.

25. Podľa názoru ústavného súdu teda Krajský súd v Nitre napadnutým konaním sp. zn. 15Cob/34/2021 a Krajský súd v Bratislave napadnutým konaním sp. zn. 5Cob/13/2025 porušili namietané práva sťažovateľky (bod 1 výroku tohto nálezu). Vo vzťahu k napadnutým konaniam Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Cob/49/2019 a sp. zn. 15Co/66/2020 z dôvodov uvedených v bode 21 prvej vete odôvodnenia tohto nálezu ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

26. K personálnym problémom a nadmernej zaťažnosti Krajského súdu v Bratislave treba uviesť, že ústavný súd chápe tieto problémy najmä v súvislosti s preberaním súdnej agendy z iných odvolacích súdov po realizácii tzv. súdnej mapy, avšak nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prierahy, len v tom prípade, keď sa za tým účelom prijali včas a adekvátne opatrenia na rozhodnutie týchto vecí [I. ÚS 19/2000 (ZNaU 30/2000)]. Inak systémové zlyhania správy súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov a nezbavujú štát zodpovednosti za prierahy (II. ÚS 481/2017). Účelom týchto práv nie je pomenovanie príčin prierahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter (I. ÚS 74/2026). Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto prierahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľky.

V.

Príkaz konať a primerané finančné zadost'učinenie

27. Pretože v čase rozhodovania ústavného súdu napadnuté odvolacie konanie nie je právoplatne skončené a Krajským súdom v Bratislave ani rozhodnuté, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal Krajskému súdu v Bratislave, aby vo veci konal bez zbytočných prierahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

28. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie finančného zadost'učinenia 2 500 eur od Krajského súdu v Nitre a 500 eur od Krajského súdu v Bratislave, stručne dôvodiac celkovou dĺžkou konania extrémne dlhým stavom právnej neistoty.

29. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

30. Zohľadniac konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd v neprospech Krajského súdu v Nitre hodnotil predovšetkým jeho neefektivitu spočívajúcu v zrušení jeho rozsudku a v neprospech Krajského súdu v Bratislave jeho nepružnosť v prístupe k deväť rokov trvajúcej veci. Z ústavnej sťažnosti na druhej strane nie sú dostatočne zrejmé dôvody, pre ktoré nepostačuje na nápravu stavu len vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky. Sťažovateľka (ako obchodná spoločnosť) nijak bližšie neobjasnila intenzitu právnej neistoty v priamom kontexte s predmetom sporu. Na podklade týchto skutočností ústavný súd prihliadol aj na to, čo bolo pre sťažovateľku „v stávke“, a dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadost'učinenia 500 eur od Krajského súdu v Nitre a 500 eur od Krajského súdu v Bratislave (bod 3 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadost'učinenia 500 eur oproti sťažovateľkou požadovanej sume 2 500 eur od Krajského súdu v Nitre vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

31. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 507,20 eur (bod 4 výroku tohto nálezu), čo je polovica ňou požadovanej sumy 1 014,40 eur, keď zohľadnil, že sťažovateľka odôvodnenie svojej druhej ústavnej sťažnosti prakticky iba prevzala zo svojej pôvodnej ústavnej sťažnosti, keď i samotné doplnenie bolo veľmi strohé, a nie na takej úrovni, ktorú zákon o ústavnom súde pre dôvody ústavnej sťažnosti vyžaduje [k tomu napr. I. ÚS 18/2021(ZoÚS 69/2021) či I. ÚS 532/2024 (ZNaU 35/2024)].

32. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 je 396,50 eur a sadzba za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 15,86 eur, čo spolu predstavuje sumu 2 x 824,72 eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) zvýšenú o daň z pridanej hodnoty, ktorej je právny zástupca sťažovateľa platiteľom (priložené osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty), o sumu 189,68 eur, z čoho jedna polovica predstavuje 507,20 eur.

33. Na tomto mieste ústavný súd dáva do pozornosti, že v zmysle § 73 zákona o ústavnom súde účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby ich úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu. Zákon o ústavnom súde tak nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesoch (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu